

Проектна діяльність у виховній роботі школи

*Те, що я чую, я забуваю.
Те, що я бачу й чую, я трохи пам'ятаю.
Те, що я чую, бачу й обговорюю,
Я починаю розуміти.
Коли я чую, бачу, обговорюю й роблю,
я набуваю знань і навичок.
Коли я передаю знання іншим,
я стаю майстром.*

Конфуцій

Нетрадиційний підхід до методичної роботи в навчальному закладі допомагає педагогам стати відвертішими, демократичнішими, лояльнішими до дітей, колег, і впершу чергу, до самих себе. Одним із кращих прикладів формування та розвитку життєвих компетенцій учнів, а також впровадження новітніх нетрадиційних технологій є проектна методика, яка сприяє розвитку ініціативи, самостійності, організаторських здібностей, стимулює процес саморозвитку.

Ми все більше переконуємось: майбутнє – за активними методами навчання. Постійне впровадження їх в практику роботи робить процес навчання значущим, орієнтованим на особистість учня, і дає, у свою чергу, позитивні результати.

Пошук відповіді на
питання
«Як виховувати?» –
виводить нас на
категорію
методів навчання.

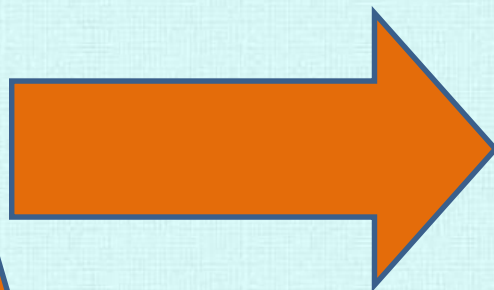
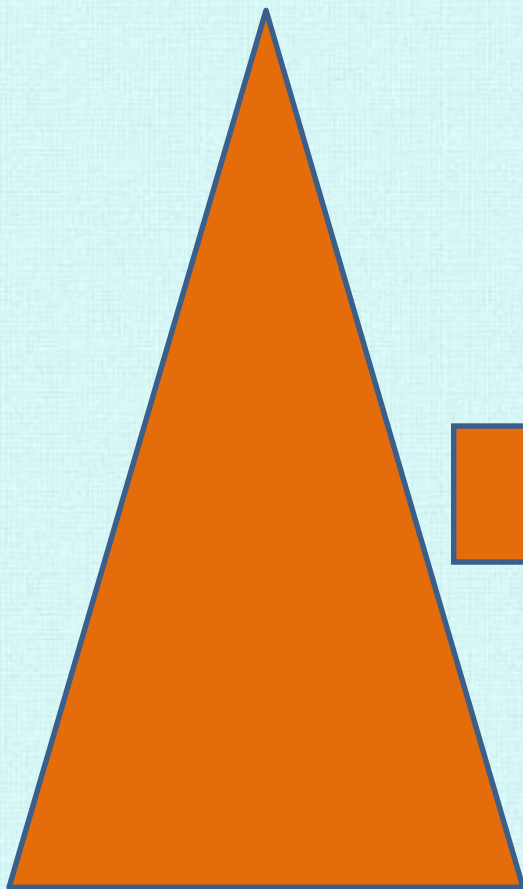

Методи, які використовуються,
умовно можна розподілити
на 3 основні категорії:

пасивні, активні та інтерактивні.

Пассивні методи

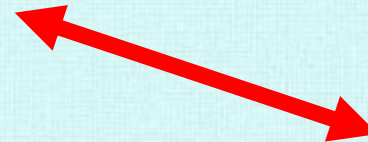
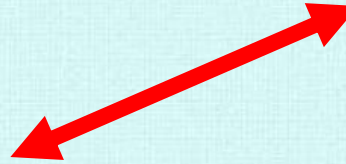
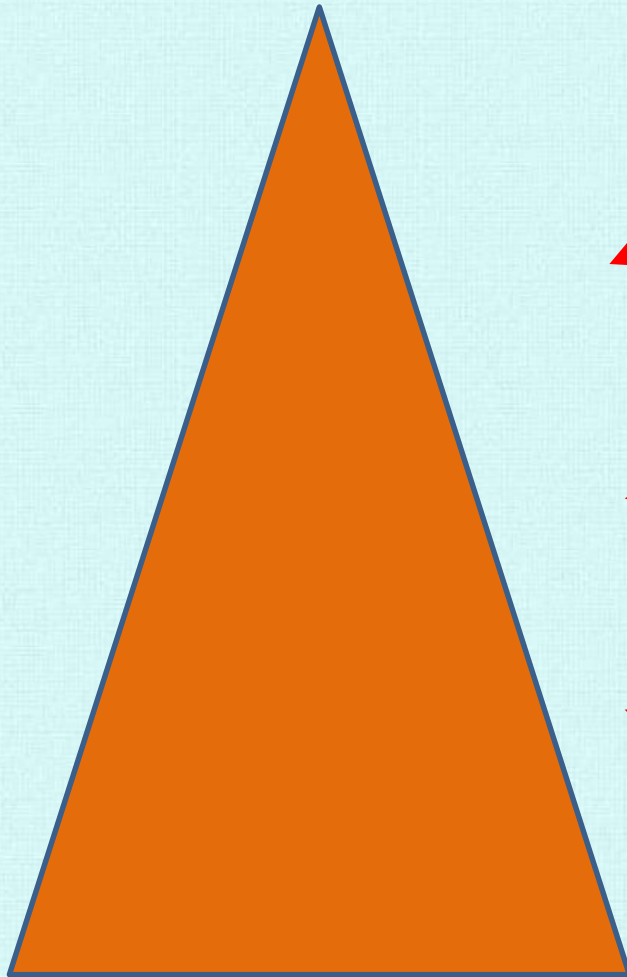

Процес взаємодії вчителя
перетворюється в односторонній
лінійний вплив

Учитель є головним
організатором, він розподіляє
роботу,
пропонує завчасно складений
план, особисто контролює всі дії
учнів та розподіляє необхідну
інформацію.

Активні методи

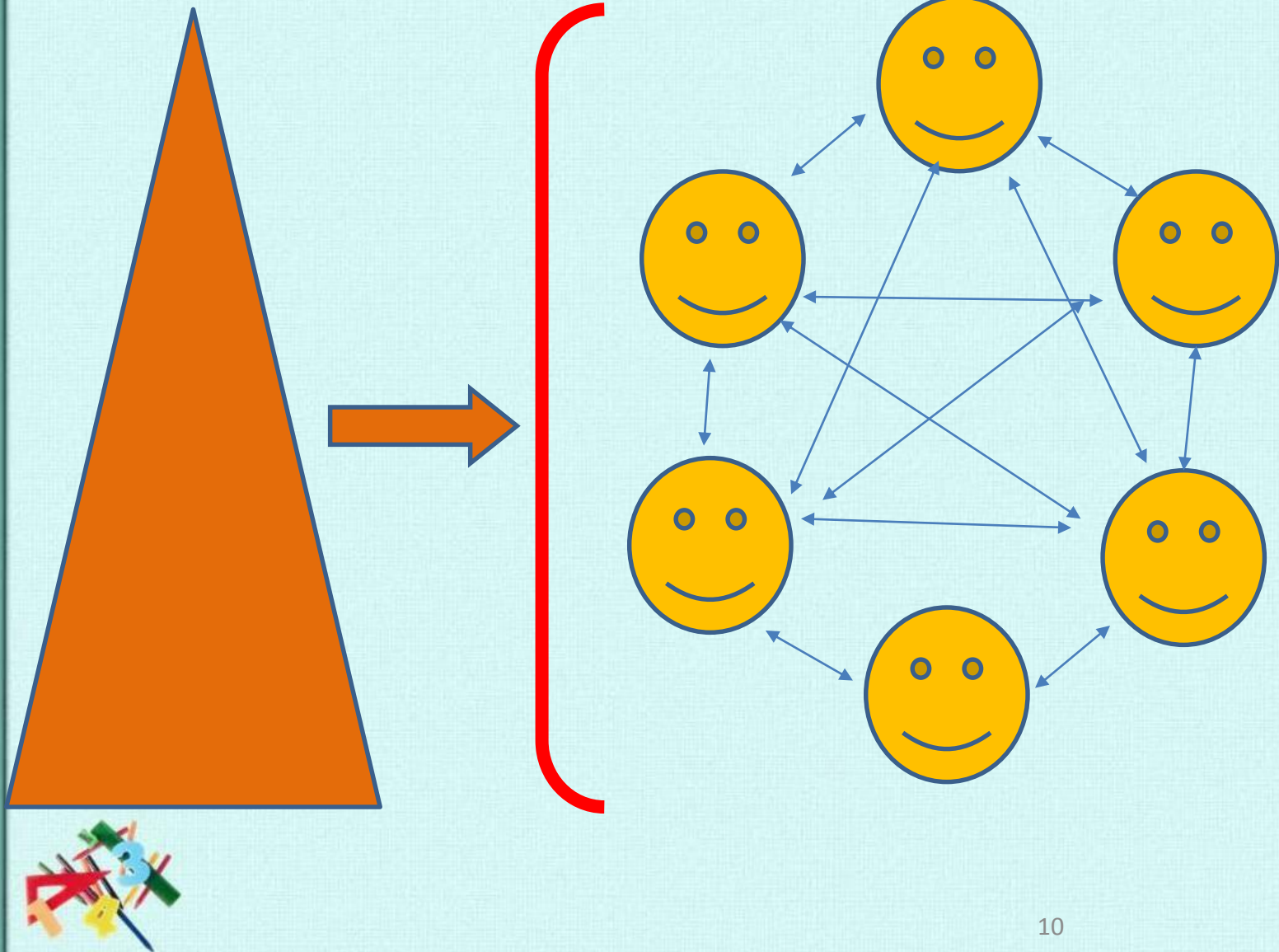

Характер взаємодії вчителя та учнів
змінюється, хоча вчитель і
залишається центральною постаттю.

Він стає головним і єдиним
джерелом інформації та експертом,
але учні вже не є пасивними
слухачами, вони можуть задавати
питання,
пояснювати необхідні положення,
пропонувати особисті рішення.

Інтерактивні методи

При використанні інтерактивних методів роль вчителя різко міняється, перестає бути центральною, він лише регулює навчально-виховний процес і займається його загальною організацією, готує заздалегідь необхідні завдання і формулює питання або теми для обговорення в групах, дає консультації, контролює час і порядок виконання наміченого плану.

Учні працюють з додатковими джерелами інформації. Вони також звертаються до соціального досвіду – власного і своїх товаришів, при цьому їм доводиться вступати в комунікацію один з одним, спільно вирішувати поставлені завдання, долати конфлікти, знаходити загальні точки зіткнення, йти на компроміси.

Чому ми говоримо «так» інтерактивним методам?

**Одним з інтерактивних методів є
проектна діяльність.**

**Слово «проект», в перекладі
з латинського, означає
«кинутий вперед».**

"Все, що я пізнаю, я знаю, для чого це мені треба, де і як я можу ці знання застосувати" - ось основна теза сучасного розуміння методу проектів, який залучає освітні системи, шукаючи розумний баланс між академічними знаннями і прагматичними вміннями.

Реалізація методу проектів і дослідницького методу на практиці веде до зміни позиції вчителя. З носія готових знань він перетворюється на організатора пізнавальної, дослідницької діяльності своїх учнів. Змінюється і психологічний клімат в класі, оскільки вчителеві доводиться переорієнтовувати свою навчально-виховну роботу і роботу учнів на всілякі види самостійної діяльності що вчать, на пріоритет діяльності дослідницького, пошукового, творчого характеру.

П — потреба
Р — результат
О — оцінка себе
Е — ерудиція
К — контроль
Т — технологія

Що дає використання проектів у виховній роботі школи?

По-перше, інновації у
виховній діяльності
дозволяють включити
великий процент школярів як
у виховний, так і в
навчальний процес у цілому.

По-друге, проектна діяльність допомагає якнайкраще організувати цілеспрямовану співпрацю у вихованні майбутнього покоління через активну, творчу діяльність.

По-третє, кожний проект дозволяє побачити у звичайному щось нове, роздивитись об'єкт дослідження з інших точок зору. Він (проект) розвиває вміння, здібності й мислення школяра; відкриває нові можливості та розкриває прихований потенціал кожного; допомагає вдосконалюватись, спілкуватись і прислуховуватись; підтримує і дає впевненість у собі, віру у своє «я».

І, нарешті, на відміну від традиційної системи, яка розглядає виховні питання з інтелектуальної сторони і тільки потім - з емоційної, а моральні принципи повинні бути зрозумілими, у проектній діяльності основні моральні принципи (чуйність, обов'язковість, відповідальність за прийняті рішення) ґрунтуються на дії, їх треба «прожити».

Таким чином, проектний метод сприяє інтенсивному розвитку самостійності учнів, активному становленню їх інтелектуально-творчих здібностей і в цілому збагаченню особистості, формуванню її соціально значущих якостей.

МЕТОД ПРОЕКТІВ

**Сукупність прийомів, дій
учнів в їх певній
послідовності для
досягнення поставленого
завдання – вирішення
певної ПРОБЛЕМИ, значимої
для учнів і оформленої у
вигляді якогось кінцевого
ПРОДУКТУ.**

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ:

- Наявність значущої в дослідницькому, творчому плані проблеми, що вимагає інтегрованого пошуку рішення.
- Практична, теоретична, пізнавальна значимість проекту.
- Самостійна діяльність учнів.
- Структурування змістових частин проекту (з вказівкою поетапних результатів).
- Використання дослідницьких методів, що передбачають певну послідовність дій.
- Визначення проблеми і задач.
- Висування гіпотези і рішення.
- Обговорення способів оформлення кінцевих результатів.
- Збір, систематизація і аналіз отриманих даних
- Висновки, пропонування нових завдань для дослідження.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЕКТУ

1. Ознайомити учнів із критеріями оцінювання їх роботи в проекті.
2. Переглянути разом з учнями дібраний для проекту матеріал, надати рекомендації для подальшої роботи.
3. Організувати самостійну роботу школярів.
4. Обговорити з учнями майбутню форму подання результатів проекту.
5. Запросити учителів, батьків та інших представників на презентацію.
6. Зробити фотографії учнів за роботою.
7. Оцінити учнівські проекти.
8. Провести оцінювання проекту загалом, отримати відгуки про те, наскільки вдалим він був (власні висновки, висновки учнів, експертів, батьків).
9. Організувати виставку кращих робіт.
10. Розіслати листи подяки тим, хто допомагав у реалізації проекту.
11. Нагородити та відзначити учнів

ТИПИ ПРОЕКТІВ ТА ЇХ МЕТА

За кількістю учасників:

- індивідуальні;
- парні;
- групові.

- # За провідною діяльністю:
- ознайомлювально-інформаційні;
 - дослідницько-пошукові;
 - ігрові (рольові);
 - творчі;
 - життєтворчі.

Дослідницько-пошукові проекти.

Діяльність учнів спрямована на розв'язання проблеми, результат якої заздалегідь не відомий. Проекти за своєю структурою максимально наближені до наукових досліджень:

- постановка проблеми;
- формулювання гіпотези;
- планування та розробка дослідницьких дій;
- збирання інформації, її аналіз та узагальнення;
- підготовка та оформлення результатів проекту;
- публічна презентація результату;
- рефлексія;
- висновки.

Ознайомлювально-інформаційні проекти

Спрямовані на збір інформації про який-небудь об'єкт, явище. Передбачено ознайомлення учасників з цією інформацією, її аналіз та узагальнення фактів. Проект має певну структуру:

- формулювання мети;
- робота з різноманітними джерелами інформації;
- обробка матеріалів, їх аналіз, узагальнення, зіставлення з відомими фактами, аргументовані висновки;
- оформлення результату;
- презентація (публікація, у тому числі в електронній мережі тощо).

Ігрові проекти

Учасники беруть на себе певні ролі, обумовлені характером та змістом проекту.

Це можуть бути як літературні персонажі, так і реально існуючі особистості, імітуються їх соціальні або ділові взаємини. Ступінь творчості учнів дуже високий, але домінуючим видом діяльності залишається гра. Результат ігрового проекту: рекламна книжка; імітація продовження оповідання чи повісті; літературно-театральні вистави; інсценування різних сюжетних версій та ситуацій; ігрові імітації соціальних і ділових стосунків тощо

Творчі проекти

Такі проекти не мають чіткої структури спільної діяльності учасників, вона вимальовується залежно від жанру остаточного результату та його представлення. Головне завдання проекту полягає в тому, щоб навчити учнів грамотно, логічно, творчо висловлювати свої думки, використовувати засоби художньої виразності.

ТРУДНОЩІ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ПРОЕКТІВ

Учні відмовляються працювати. Відмова зі значною її складністю або занадто швидким темпом, що перешкоджає учням використати свій потенціал.

Також у групах можливі **непорозуміння чи особисті конфлікти**, що не сприяють ефективній роботі. У цьому випадку вчитель має допомогти подолати утруднення чи навіть змінити склад груп.

Якщо ретельно спланувати й організувати проектну роботу, то багатьох проблем можна уникнути.

Тому перш ніж розпочинати проект, необхідно продумати, чи відповідає він віковим особливостям дітей, рівню володіння навчальним матеріалом, а також врахувати міжособистісні стосунки.

Потрібно ретельно визначити послідовні етапи проекту, результати етапів та проекту загалом, критерії оцінювання, передбачити засоби стимулювання і заохочення.

Не слід забувати, що сучасні учні здатні запропонувати непередбачені ідеї чи використати невідомі вчителеві дані. Тут у нагоді стане мудрість педагога, вміння зважено оцінювати, підтримувати чи аргументовано критикувати «нестандартні рішення»

**Як висновок, хочу
зазначити**

Процес виховання зводиться до формування розвиненої, комунікативної особи, здатної адаптуватися в будь-якій ситуації, вчитися впродовж всього життя, бути фізично і морально здоровою. Здатною проявляти свої таланти не лише на благо себе і своєї сім'ї, але країни і людства в цілому.

**Програма виховної роботи повинна
дозволити навчити не боятися
труднощів, а долати їх; не
відсиджуватися в сторонці, а діяти
спільно.**

**Як зробити процес
виховання ненав'язливим,
щоб діти самі побачили
потребу в розвитку?»**

**У реалізації виховних завдань
доцільно застосовувати метод
проектів.**

**Цілісність, цілеспрямованість і
ефективність виховної діяльності
можуть забезпечити лише об'єднані
зусилля всіх учасників освітнього
процесу, у тому числі соціальні
партнери.**

МЕТОД ПРОЕКТІВ НАМ ПОТРІБЕН

- ❖ щоб навчити самотійному, критичному мисленню
- ❖ роздумувати, спираючись на знання фактів, закономірностей науки
- ❖ робити обґрунтовані висновки
- ❖ приймати самотійні рішення
- ❖ навчитись працювати в команді, виконуючи різні соціальні ролі.

